

Bilag 3,

Altinget November 2015

Regeringens planer med kultur-enge er et vildskud

Regeringens foreslåede tilbagerulning af den forrige regerings forbud mod giftsprøjtning og gødskning af 360 km² enge er et alvorligt selvmål. Det strider mod selvsamme regerings politik om, at naturbeskyttelse skal ske, hvor der fås mest natur for pengene. Gør i stedet som i Holland.

Af Egon Østergaard Formand, Dansk Ornitologisk Forening

I Holland ved man, hvad der skal til for at bevare de biologisk meget værdifulde naturlige enge, men i Danmark vil regeringen nu gå den modsatte vej. At friholde alle enge og overdrev for gødning og giftsprøjtning er ellers en meget billig måde at stoppe tilbagegangen i biodiversitet på. Det koster efter regeringens egne udregninger 47 mio. kr. om året, eller 1200-4700 kr. i gennemsnit per bedrift, afhængig af om man fordeler pengene på alle landbrug eller kun på heltidsbedrifterne. Det redder næppe et erhverv med en samlet gæld på 345.000 mio. kr.!

Regeringen vil gerne gøre noget godt for landbruget, men den er også forpligtet over for både EU og FN til i 2015 at gå i gang med at bremse tilbagegangen i biodiversiteten. Enge og overdrev har i årtier været beskyttede af Naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke mod gødskning og giftsprøjtning, hvis det tidligere er foregået på arealet. Den tidligere regering satte i foråret 2015 endelig en stopper for det. Fastholdes dette forbud, vil de 360 km² enge og overdrev være sikrede en god udvikling og være et af de vigtige bidrag fra Danmark til at stoppe naturens tilbagegang. Et andet vigtigt bidrag vil være mere urørt skov.

Det er et faktum, at engenes betydning som levesteder for den naturlige flora og fauna forringes kraftigt, når der gødes og giftsprøjtes. Masser af eng-planter er tilknyttet et nøjsomt liv uden for meget gødning, så tilføres der næringsstoffer, vil de blive udkonkurreret af hurtigt-voksende græsser. Og både giftsprøjtning og kunstgødning fjerner også fødeemner for en lang række velkendte og folkekære fuglearter, som fx viber og stære, der begge har været i kraftig tilbagegang gennem en årrække, bl.a. på grund af dårlige vilkår for fødesøgning på engene.

Miljø- og fødevarerminister Eva Kjer Hansen burde i stedet lade sig inspirere af forholdene i Holland, hvor regeringen ved, hvad der skal til både for at bevare engene og begunstige landmændene økonomisk.

Hos landmand Murk Nijdam i Vestfriesland ser man, hvad der skal til for at få blomsterrige enge og et væld af ynglende engfugle som viber, kobbersnepper og rødben. En målrettet støtte til naturvenlig drift og godt med penge til landmændene! For sin engvenlige drift modtager den hollandske bonde således EU-tilskud til sin fugle- og naturvenlige drift på de allerbedste enge på ikke mindre end 7500 kr. pr. ha, og hertil kommer et generelt driftstilskud på 3000 kr. pr. ha. Det er vist et sprog, de fleste danske landmænd også vil kunne forstå, men regeringen skal jo lave reglerne, så EU-tilskuddene kan hentes hjem!

Hollandske forskere har i mange år arbejdet intensivt med problemstillingen omkring engfuglene og landbrugsdriften, og anbefalingerne er klare: fx bør der ikke gødes – eller i al fald meget lidt, jorden må ikke

bearbejdes, og så skal der være vand i landskabet. Den hollandske bondes erfaringer er da også, at både kunstgødning, gylle og sprøjtemidler er gift for engenes biodiversitet.

Det burde være lige til Venstre-benet for miljø-og fødevareministeren at tage på markvandring på engene i Holland og lave tilsvarende regler for de danske landmænd, så de biologisk vigtige enge og overdrev, der allerede er beskyttede af Naturbeskyttelsesloven, får bedre vilkår og ikke dårligere, som regeringen nu lægger op til. Fuglene og engfloraen vil kvittere, og det vil landmændene sikkert også.

Lovforslaget om tilbagerulning af forbuddet mod sprøjtning og gødsning af enge og overdrev er en automatreaktion for at få lidt goodwill hos landbruget, men forslaget batter ikke noget, hverken i landmændenes lommer eller for biodiversiteten. Der er brug for mere naturvenlige og intelligente incitamentter. Det koster lidt, men det virker, så om ikke andet er der brug for et grønt flertal mod regeringens kortsigtede og forfejlede forslag.